

- Teenuse meditsiiniliseks näidustuseks olevad haigusseisundid kulgevad osa ühe- ja osa kahepoolset. Kas teenuse kirjelduses (taotluse punkt 6.1) on arvestatud, et teenust osutatakse ühele silmale? Kas teenust osutatakse mingitel juhtudel ka kahele silmale korraga (kui suurel osakaalul teenuste mahust)? Kuidas mõjutab see teenuse kirjeldust?

Vastus: Arvestatud on, et ravi teostatakse ühepoolset. Kahepoolseks raviks tuleb ravi teostada erinevatel päevadel, kuna ajavahemik, millal protseduuri teostada saab on väga lühike ja piiratud.

- Taotlusest selgub, et silmaga ja nägemisega seotud kõrvaltoimete vältimiseks kasutatakse tihtipeale kombineeritud ravi koos anti-VEGF raviga (koodid 365R ja 7271). Kui suurel osal juhtudest osutatakse neid teenuseid siiski koos (osakaaluna)? Lisaks mitu teenust (365R ja 7271) ühe taotletava teenuse kohta?

Vastus: **PCV** juhtudest 99% (PCV patsiendid saavad seda ravi juba niikuinii järjepidevalt, kuid efekt pole olnud piisav, laseri toimel on lootust anti VEGF ravi lõpetada. Süstide arv peale laserit jätkub enamasti 3x ehk 1 kord kuus, sellele järgnevalt on lootus anti-VEGF ravi lõpetada.), **CSC** juhtudel ~10% (Anti-VEGF ravi saavad tuisistunud CNV-ga patsiendid, need patsiendid saavad eelnevalt ka juba anti VEGF ravi. Süstide arv peale laserit jätkub enamasti 3x ehk 1 kord kuus, sellele järgnevalt on lootus anti-VEGF ravi lõpetada.) **Hemangioomidel ja tuumoritel** kombineeritud ravi ei kasutata.

- Selgitada, kui suures mahus asendab uus teenus hetkel loetelus olevaid alternatiivseid teenuseid (nt 7808, 7807, 365R, 7271 jne), palume välja tuua asendamine teenuse osutamise kordades? Anti-VEGF süstide puhul tuleks arvestada, et kombineeritud ravi jääb osaliselt siiski alles

Vastus: Asendab silmapõhja laserit (7808 ja 7809) CSC juhtudel ~3 laseri korda patsiendi kohta. PCV ja CNV juhtudel võib õnnestunud juhul lõpetada anti-VEGF ravi 3 kuu möödudes või vähendab Anti VEGF(365R, 7271) ravi vajadust. Osaliselt kombineeritud ravi jääb siiski alles.

- Taotluses on toodud, et uusi ravijuhtusid ei lisandu. Kas see tähendab, et praegu saavad kõik vastava näidustusega patsiendid ravi mõne alternatiivse raviviisiga?

Vastus: PCV ja CNV ravi juhtudel saavad patsiendid alternatiivset ravi anti-VEGF ravimitega (või saavad täna teha PDT protseduuri tasuta). PDT teostatakse patsientidele, kes on saanud eelnevalt alternatiivset ravi, mis senini ei ole andnud optimaalset tulemust. Lisandub 1 arsti visiit - PDT laserravi protseduuriks.

- Palume täpsustada taotletava teenuse kirjeldust:
 - Silmaõe kontroll (pikkus, kaal, kanüüli paigaldamine, hiljem eemaldamine, nõusolek, nägemiskontroll, uuringud, silmarõhk, tsüklopleegia), protseduuride tuba – kui kaua tegevused keskmiselt kestavad?

Vastus: Protseduuri eelne õe ajakulu ~1h.

- Silmaarsti protseduurielne konsultatsioon, vastuvõtu kabinet – kas see toimub taotletava teenuse osutamise käigus? Kui jah, siis kui kaua keskmiselt kestab?

Vastus: Uuringu päeval toimub protseduuri teostava arsti konsultatsioon vahetult enne protseduuri (seletatakse protseduuri olemus, riske, tüsistusi, silmapõhja kontroll jne) ~30 minutit.

- Verteporfiini süstimine õe poolt, laserikabinet – kokku 15 min (ravimi manustamine perfluusoriga + veresoontesse kogunemise aeg).

Vastus: Kohal nii arst kui õde.

- Anesteetiliste silmatilkade ja laserikontaktluubi paigaldamine, laseri rakendamine arsti poolt, laserikabinet – 83 sekundit laseri rakendamine, kui palju arsti poolt teostatavad tegevused kokku aega võtavad?

Vastus: 20 minutit (arst kohal nii ravimi manustamise hetkel kui laseri teostamise ajal)

- Patsiendi jälgimine – 15 min jooksul, kas patsient on edasi laserikabinetis ja kelle järelevalve all?

Vastus: Patsient on protseduuri järgselt õe ja arsti jälgimise all hämaras laseritoas ~15 minutit, seejärel toimub kanüüli eemaldamine protseduuride toas ning seletuste jagamine ~15 minutit.

- Taotluses on välja toodud, et taotletava teenusega koos kodeeritakse raviarvele muuhulgas:
 - 7267x 1 Silmade refraktsiooni uurimine autorefraktomeetri abil
 - 7263 x 1 Silmapõhja uuring kolmepeeglitäatse või Volke luubiga
 - 7268 x 1 Silmapõhja optiline koherentne tomograafia
 - 7260 x 1 Silmapõhja fotografeerimine
- Taotluse punktis 10.5 (taotletava tervishoiuteenusega kaasnevad samaaegselt, eelnevalt või järgnevalt vajalikud tervishoiuteenused (mida ei märgita taotletava teenuse raviarvele)) olete toonud välja
 - samad teenused x2 (v.a teenus 7260, mida on x1) ning lisaks ka
 - teenuse „Fluorestsentne angiograafia“ x2 (kood 7261).

Kas saame õigesti aru, et nimetatud teenuseid osutatakse ühe ravijuhu kohta nii enne taotletava teenuse osutamist kui ka järelkontrolli käigus (v.a 7260), millest tulenevalt kodeeritakse neid x2? Mis hetkel osutatakse teenust 7261?

Vastus: Jah, antud teenuseid teostatakse nii protseduurile eelneval visiidil kui ka protseduuri järgselt. Need on silmapõhja haigustega patsientide jaoks üsna standardsed uuringud, see on vajalik nende haiguste käsitlemiseks. PDT laseriprotseduur ei muuda nende patsientide eelnevat ja järgnevat käsitlust. Need uuringud kuuluvad eel ja järelkontrolli hulka. Protseduuri eelsel ja järgsel visiidil uuritakse alati mõlemat silma (haigus võib kulgeda nii ühe- kui ka kahepoolset). Selle pärast ka osad teenused on 2x kodeeritud. Protseduuri käigus on kõik teenused x1 sest tehakse uuring vaid sellele silmale, milles protseduuri teostatakse.

7261 (Fluorestsentne angiograafia) teostatakse protseduuri eelselt ja protseduuri järgselt arsti hinnangul vajaduspõhiselt. 2x kodeeritakse, kuna ühe uuringu käigus nendel patsientidel teostatakse kahe kontrastainega uuring - fluorestsini (näitab võrkkesta veresooni) ja indotsüaniinroheline (näitab soonkesta veresooni).

- Olete taotluse punktis 9.2.3 toonud välja ravijuhtude arvu isiku kohta 1,3. Mis on selle arvestuse loogika? Kas üldjuhul on siiski ühe patsiendi kohta üks ravijuht aastas? Või saab üks patsient vajadusel teenust korduvalt?

Vastus: Üks patsient saab vajadusel teenust korduvalt.

- Palume täpsustada ressursside arvestus:
 - PDT laseraparaat – 22 000 eurot koos km
 - Pilulamp – palume täpsustada hind - 17 640 eurot ilma KM
 - Verteporfiin ühele patsiendile hind apteegist KM-ga 9% 1 352 eurot

- PDT laseri kontaktluup – 300 eurot - 30 kasutuskorda
- Anesteetiliste silmatilkade maksumus apteegis 5,80€

Vastus:

- Palume lisada kirjeldatud kliiniliste uuringute juurde vastavad viited ning edastada uuringute koopiad, kui need ei ole täistekstidena kättesaadavad.

Vastus:

4.2 tabel 1 Allikas: Kaiser, P. K. *et al.* Verteporfin PDT for subfoveal occult CNV in AMD: two-year results of a randomized trial. *Current medical research and opinion*, 2009, 25(8), 1853–1860. <https://doi.org/10.1185/03007990903038616> (manustes fail nimega ecs00156)

4.2 tabel 2 Allikas: Lim, J. I *et al.* Collaborative retrospective macula society study of photodynamic therapy for chronic central serous chorioretinopathy. *Ophthalmology*, 2014, 121(5), 1073–1078. <https://doi.org/10.1016/j.ophtha.2013.11.040>

4.2 tabel 3 Allikas: Qian, T *et al.* Polypoidal choroidal vasculopathy treatment options: A meta-analysis. *European journal of clinical investigation*, 2018, 48(1), e12840. <https://doi.org/10.1111/eci.12840>

4.2 tabel 4 Allikas: Cerman, E *et al.* Clinical use of photodynamic therapy in ocular tumors. *Survey of ophthalmology*, 2015, 60(6), 557–574. <https://doi.org/10.1016/j.survophthal.2015.05.004>
(manustes fail nimega ClinicalUseofPhotodynamicTherapyinOcularTumors)

4.2 tabel 5 Allikas: Cerman, E *et al.* Clinical use of photodynamic therapy in ocular tumors. *Survey of ophthalmology*, 2015, 60(6), 557–574. <https://doi.org/10.1016/j.survophthal.2015.05.004>
(manustes fail nimega ClinicalUseofPhotodynamicTherapyinOcularTumors)